

182890

วงศ์วรรณ คมสรวุฑ : วิธีการฝึกหัดซอสามสาย;กรณีศึกษา ครูเฉลิม ม่วงแพศรี. (SAW SAMSAI PRACTICE :THE CASE STUDY OF KRU CHALERM MUANGPHRESRI)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.จำคม พรประสิทธิ์ ,อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์เฉลิม ม่วงแพศรี

จำนวน 127 หน้า. ISBN 974-14-1989-9

การวิจัยวิธีการฝึกหัดซอสามสาย กรณีศึกษา : ครูเฉลิม ม่วงแพศรี เขตทักษะทางการสี
ซอสามสาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการฝึกหัดซอสามสายอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มจากการศึกษา
บริบทแวดล้อมได้แก่ ความเป็นมาและลักษณะทางกายภาพของซอสามสาย การบำรุงรักษาซอสามสาย
และศึกษาวิธีการฝึกหัดซอสามสาย

ผลการวิจัยพบว่าซอสามสายเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย มีคันทวนยาวเจาะผ่านกล่อง
เสียง และมีปลายเท้ายื่นต่อจากกล่องเสียง ลักษณะของซอสามสายจึงจัดอยู่ในตระกูล spike fiddle โดยมี
ต้นกำเนิดจากอาหรับ ลักษณะของซอสามสายคล้ายเครื่องดนตรีในแถบเอเชีย แต่มีลักษณะที่โดดเด่น
กว่าชาติอื่นในเรื่องความสวยงาม ความซับซ้อนและความพิถีพิถันในการสร้าง

ซอสามสาย

ผู้วิจัยได้ประมวลการฝึกหัดซอสามสายกับ ครูเฉลิมม่วงแพศรี ตั้งแต่ระดับการ
เตรียมพร้อมคือ ท่านั่ง การจับซอ การลงนิ้ว การใช้คันชัก การบำรุงรักษาซอสามสายเช่น การใส่สาย
การพันรดอก การทำถ่วงหน้า และการทำหนดพรหมณ์ จากนั้นเริ่มฝึกโดยใช้แบบฝึกหัด การต่อเพลง
ทำนองสั้นเพื่อเรียนรู้การสีเพลงที่ไม่ซับซ้อน จากนั้นต่อเพลงที่มีความยาวมากขึ้นตามลักษณะหน้าที่
ของซอสามสาย

วิธีการบรรเลงมีลักษณะการบรรเลงแบบกรอ เป็นลักษณะที่เหมาะสมกับซอสามสาย สลับกับ
การบรรเลงในแบบเก็บ การบรรเลงเพลงดำเนินทำนองที่มีวิธีการบรรเลงแบบเก็บ จึงต้องศึกษาวิธีการ
แปรทางของซอสามสาย

การศึกษาวีธีการคลอร้องเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ฝึกหัดซอสามสาย ลักษณะการคลอร้องของครู
เฉลิม ม่วงแพศรี เป็นการคลอร้องที่ประสงค์ให้ผู้สีซอสามสายและผู้ร้องประสานเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน โดยให้ความสำคัญกับการร้องเป็นสำคัญ จากการศึกษาวิธีการฝึกหัดซอสามสาย มีรูปแบบ
วิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการสอนแบบมุขปาฐะ และการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้
ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการฝึกหัดซอสามสายและสามารถปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัย และถ่ายทอดให้กับ
ผู้เรียนรุ่นหลังได้อย่างถูกต้อง

458 65644 35 : MAJOR THAI MUSIC

KEY WORD : SAW SAMSAI PRACTICE :THE CASE STUDY OF KRU CHALERM MUANGPHRAESRI. THESIS ADVISOR : ASSY.PROF. KUMKOM PORNPRASIT, THESIS COADVISOR : CHALERM MUANGPHRAESRI, 127 pp. ISBN : 974-14-1989-9

Research on Saw Sam Sai (a Thai three-stringed fiddle) practice: A Case study of Professor Chalerm Muangphraesri, a Saw Sam Sai specialist

The objective of this research is to study the systematic Saw Sam Sai practicing steps, starting with an introduction to the instrument's nature which comprises its background, its physical characteristics, its maintenance, and ending with the study on its practice.

From the research, Saw Sam Sai is a kind of stringed instruments with a long body penetrating a voice box from where the tips of its feet stretch. With these characteristics, Saw Sam Sai is categorized into a spike fiddle family. Originated in Arab with similar characteristics to other Asian countries, it districts from the rest in its beauty, complexity and the elaborateness in construction.

The researcher compiled the study on Saw Sam Sai practice with Professor Chalerm Muangphraesri. The information collected begins with the preparation for playing, including a sitting pose, the fiddle holding pose, finger pressing, fiddle bow using, and its maintenance such as putting the strings in, binding Rad Ok, making Tuang Na, and making Nhuad Brahman. After that, students proceed to play according to exercises, practice short songs so as to learn fiddling simple songs and continue with longer songs in accordance with the characteristics of Saw Sam Sai.

The methods of playing Saw Sam Sai are playing slowly which suits its nature and playing rapidly interchangeably. Playing fast needs the knowledge of a improvise of Saw Sam Sai.

The study on singing accompaniment is important for practitioners. The characteristics of singing accompaniment of Professor Chalerm Muangphraesri are aimed at harmonizing the Saw Sam Sai and the singer as one, with more emphasis on the singing. From the study on Saw Sam Sai playing, there are combinations of teaching between word-of-mouth and student-centered methods. Students study using Saw Sam Sai and learn to adapt it for the present time. This musical tradition can as well be passed on to the next generations accurately.